

Hieronder zijn alleen nieuwe signalen weergegeven of signalen die opnieuw onder de aandacht moeten komen.

Beeld zorglandschap 20 mei 2020

Vrijwel geen tekorten meer aan persoonlijke beschermingsmiddelen

Signaal

De meeste zorgaanbieders geven op dit moment aan dat er geen tekorten meer zijn aan persoonlijke beschermingsmiddelen. Wel geven enkele zorgaanbieders aan zich zorgen te maken over de kleine voorraden.

Testen loopt goed

Signaal

Het testbeleid lijkt in alle sectoren nu goed te lopen.

Commissie Actuele suïcideregistratie Nederland (ggz) [ALLEEN INTERN]

Signaal

IGJ monitort de suïcidemeldingen van dit moment en vergelijkt dit aantal met dezelfde periode 2017 t/m 2019. Er blijkt geen toename te zijn van het aantal suicide meldingen. Zowel niet voor de sector GGZ als de andere sectoren.

In maart 2020 is de commissie Actuele suïcideregistratie Nederland opgericht om het aantal suicides te monitoren. Dit vanuit de vrees dat dit aantal zou kunnen toenemen tijdens de coronapandemie. De coördinatie en landelijke registratie is belegd bij 113 Zelfmoordpreventie. IGJ neemt deel aan deze commissie.

De commissie trekt op basis van meerdere bronnen (w.o. de IGJ) de conclusie dat het aantal suicides niet is toegenomen, maar realiseert zich dat dit positieve bericht nog geen uitsluitend geeft over de toekomst. Alertheid blijft geboden nu risicofactoren zijn toegenomen, zoals bijvoorbeeld voortgaand sociaal isolement, werkloosheid en financiële problemen.

Nog steeds veel onduidelijkheid voor burgers rond mondkapjes (Meldpunt, Med. Tech)

Signaal

De inspectie ontvangt veel vragen van burgers over het gebruik van mondkapjes. Voor het gebruik van mondkapjes gelden namelijk verschillende richtlijnen die afhankelijk zijn van de situatie waarin een burger zich bevindt.

Het is voor burgers niet helder wat het onderscheid is tussen het gebruik van mondkapjes in het openbaar vervoer en een beschermend mondkapje voor zorgverleners in een verpleeghuis. In de beleving van de burger is het doel hetzelfde. Ook het onderscheid tussen niet-medische en medische mondkapjes is onvoldoende duidelijk, de burger weet niet hoe niet-medische en medische mondkapjes te herkennen. Dit leidt tot onduidelijkheid en onbegrip bij burgers. Er is veel informatie beschikbaar over mondmaskers. Het is voor burgers echter lastig om de juiste informatie te vinden en te vertalen naar de situatie waarvoor de vraagsteller het nodig heeft.

Actie IGJ

IGJ publiceert samen met ISZW en NVWA 20 mei een webbericht met uitleg over de verschillende typen mondkapjes en welke inspectie waar over gaat.

Actie VWS

Opnieuw aandacht voor dit onderwerp in hun publiekscommunicatie, bijvoorbeeld door dit onderwerp op te nemen in de Q&A, waarin alle vragen over dit onderwerp op één plek beantwoord worden. Hierbij dient aandacht te zijn voor het onderscheid tussen medische en niet-medische situaties.

Samenwerking huisartsen en ggz versterkt om doorverwijzing te stimuleren (ggz)

Signaal

De doorverwijzingen vanuit huisartsen naar de sector ggz blijven nog steeds achter. Het is de ervaring dat als cliënten later doorverwezen worden, de kans groter is dat de zorgvraag zwaarder wordt. Zoals eerder aangekondigd verschijnt binnenkort de factsheet 'Samenwerking huisartsenzorg en ggz tijdens Covid-19', opgesteld door LHV, Ineen, GGZ Nederland en Meer ggz. Deze factsheet is bedoeld om informatie te verstrekken aan de achterban van deze koepels. Hierdoor wordt hopelijk bijgedragen aan het versterken van de samenwerking en wordt de doorverwijzing gestimuleerd.

IGJ en NZa ondersteunen dit initiatief.

Actie VWS

Bekendheid factsheet vergroten.

Verruiming bezoeksregeling verpleeghuiszorg roept vragen op (V&V)

Signaal

In de verpleeghuizen was tot 20 mei alleen bezoek mogelijk als een cliënt terminaal was. Zorgaanbieders hebben alvast nagedacht over verwachte verruiming van de bezoeksregeling. Ze hebben hier nog een groot aantal vragen over. De verpleeghuizen vinden het nog lastig de regeling goed vorm te geven en worstelen hierbij met vragen over extra personele inzet, kosten en de praktische uitvoering.

Verschillen in voorschrijven rustgevend middelen in verpleeghuiszorg (V&V)

Signaal

Er is een wisselend beeld ten aanzien van onvrijwillige zorg in de verpleeghuissector. We hebben het signaal ontvangen dat cliënten rustiger zijn door minder bezoek en daardoor minder rustgevend medicatie wordt voorgeschreven. Een ander signaal is juist dat een deel van de cliënten meer onrust ervaart op dit moment en er bij deze groep meer rustgevend medicatie wordt gebruikt. Aanbieders geven aan dat buitendeuren op dit moment vaker gesloten blijven en dat cliënten minder vaak een GPS tracker hebben.

Zorgen rond schoolgang door kinderen met multiculturele achtergrond (Jeugd)

Signaal

De GGD-GHOR Nederland en de wijkteams geven aan dat zij signalen ontvangen dat kinderen met een multiculturele achtergrond (nog) niet naar school gaan omdat de verzorgenden/ouders vooral naar de Turkse en Duitse regering luisteren en menen dat het beleid in deze landen niet gelijk is aan het Nederlandse beleid.

Actie VWS

Er is specifieke communicatie nodig aan deze ouders. Wellicht kunnen Imams hier een rol bij spelen.

Zorg voor kinderen met complexe problematiek is onvoldoende opgestart (Jeugd)

Signaal

De zorg voor kinderen met complexe problematiek of combi van problematiek is bij meerdere jeugdhulpaanbieders is om verschillende redenen niet voldoende opgestart.

Jongeren voelden zich niet gezien door VWS (Jeugd)

Signaal

Van cliëntenorganisaties hebben we begrepen dat jongeren zich door minister-president Rutte en minister De Jong niet gezien voelden. Het is in dat licht mooi dat Minister-president Rutte zich specifiek tot deze doelgroep heeft gericht in zijn persconferentie van 19 mei.

Toename instroom forensische patiënten en termijn zorgmachtiging onder Wvvgz (ggz)

Signaal

- Verschillende aanbieders geven aan dat ze meer patiënten binnenkrijgen met een forensische achtergrond met een zorgmachtiging op grond van de Wvvgz via de schakelbepaling uit de Wet Forensische Zorg.
- Meerdere aanbieders geven aan dat er een probleem is bij het halen van de termijn rond zorgmachtigingen. IGJ heeft hierover contact opgenomen met het OM.

Capaciteit elektroconvulsie therapie (ECT) neemt toe (ggz)

Signaal

De landelijk werkgroep ECT Nederland heeft een enquête uitgevoerd over de ECT capaciteit. Een maand geleden was de ECT capaciteit bij meerdere instellingen 55% ten opzichte van normaal. Dat was zorgwekkend maar leidde nog niet tot behandelproblemen. Momenteel is bij de meeste instellingen de ECT capaciteit gestegen naar 76% ten opzichte van normaal. Groot deel van de instellingen verwacht dat de capaciteit de komende 2 weken verder zal toenemen dus nu inschatting dat eind mei de ECT-capaciteit rond 82% is van normaal. Bij een klein aantal instellingen is de capaciteit echter nog wel lager dan 50%, maar ook deze instellingen verwachten de aankomende periode een aanzienlijke toename van de ECT capaciteit.

Daarmee concludeert de werkgroep dat het vooralsnog niet nodig is om extra maatregelen te treffen.

Grote betrokkenheid en solidariteit zorgverleners zorgt voor normaal ziekteverzuim(GZ)

Signaal

Meerdere zorgaanbieders in de GZ-sector zien nauwelijks of maar een zeer beperkte toename van de werkdruk en ziekteverzuim onder hun werknemers. Zorgaanbieders geven aan dat dit mogelijk komt door meer betrokkenheid en balans onder zorgverleners. De solidariteit is groot en zorgverleners zijn bereid om voor elkaar in te vallen (ook als dat op een andere locatie is). Er is wel sprake van mentale belasting als gevolg van de maatregelen en angst voor besmetting. Mogelijk dat het opstarten van de dagbesteding de druk gaat vergroten op het inzetbare personeel.

Meer face-to Face-contact binnen ggz (ggz)

Signaal

Bij de start van de corona-uitbraak zijn de face-to-face contacten veelal omgezet in beeldbellen. Voor patiënten bij wie beeldbellen of even stopzetten van de behandeling geen goede optie was, is en wordt er gezocht naar andere mogelijkheden. Instellingen geven aan nu weer te starten met het opbouwen van face-to-face contacten conform richtlijnen RIVM. Dit geldt voor zowel grote als kleine aanbieders.

Voor de komende tijd kiest men voor het uitwerken van een 'blended vorm' van een op maat gericht zorgaanbod: face-to-face op locatie, thuisbezoek als het moet en beeldbellen als het kan of als blijkt dat dit een meerwaarde is. De intake is bij de meeste aanbieders weer op basis van face-to-face contact.